

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2023-2025 -toimenpidetaulukko

16.11.2022

Sote-uudistus

Päätaavoite	Alataavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuu ja toteuttaja	Pidemmän aikavälin indikaattorit Mittari
Perheen toimiva arki ja vanhemmuuden tukeminen	Järjestöjen, SRK ja kuntien roolin vahvistaminen osana palvelujärjestelmää, palveluiden saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none"> Otetaan käyttöön sähköisen perhekeskuksen Oma-perhe.fi –portaali Perustetaan perhekeskustyöryhmä Kohtaamispaikka toiminnan kehittäminen 	<p>Vuosi 2023</p> <p>2023</p> <p>2023-2025 /Seuranta 6kk välein</p>	<p>Vastuu: Hankkeet (Tul-sote ja Happee), jatkossa HVA Toteuttaja: HVA, kunnat ja 3.sektori</p> <p>Vastuu: HVA (perhepalvelut)</p> <p>Vastuu: kunnat Toteuttaja: kunnat, 3.sektori ja HVA</p>	<p>Oma-perhe.fi -portaali</p> <ul style="list-style-type: none"> Asiointitavat Kävijämäärät Asiakaspalautteet/kokemus <p>Elämänlaatu-kysely</p> <p>FinLapset –kyselytutkimus</p> <p>Kouluterveyskysely</p> <ul style="list-style-type: none"> Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa
Terveelliset elintavat	<p>Elintapaohjaus</p> <ul style="list-style-type: none"> Koko perheen huomioiminen Jokainen toimija löytää ominaisen tavan tukea (kunnat, 3.sektori, hva) Oikeanlainen viestintä ja lasten ja nuorten osallisuus Olemassa oleviin rakenteisiin kytkeminen 	<ul style="list-style-type: none"> Lasten ja nuorten sekä perheiden elintapaohjaus ja liikuntaneuvonta kaikissa toiminnoissa Hyvien käytänteiden jakaminen Ehkäiseväpäihdetyö <ul style="list-style-type: none"> Kouluille jalkautetaan tieto ehkäisevän päihdetyön materiaalista ja perehdytetään materiaalin käyttöön Pakka-toimintamallin toteuttaminen Ehkäisevän päihdetyön kautta välitetään kouluille kokemusasiantuntijoita keskustelemaan nuorten kanssa. 	<p>2023-2025</p> <p>2023-2025</p>	<p>Vastuu: Maakunnallinen liikunta ja elintapaohjaus neuvosto Toimijat: HVA, kunnat ja 3.sektori</p> <p>Vastuu: HVA (hyte)</p>	<p>Kouluterveyskysely</p> <ul style="list-style-type: none"> Lihavuuden yleisyys (%) 2 - 16-vuotiailla Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta <p>Perusterveydenhuoltotilasto (THL)</p> <ul style="list-style-type: none"> Tervehampaiset 12-vuotiaat <p>Move!-mittaukset 5. ja 8. luokka</p>

Päätavoite	Alatavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuu ja toteuttaja	Pidemmän aikavälin indikaattorit Mittari
Terveelliset elintavat	<p>Elintapaohjaus</p> <ul style="list-style-type: none"> Koko perheen huomioiminen Jokainen toimija löytää ominaisen tavan tukea (kunnat, 3.sektori, hva) Oikeanlainen viestintä ja lasten ja nuorten osallisuus Olemassa oleviin rakenteisiin kytkeminen 	<ul style="list-style-type: none"> Ravitsemusta edistävät toimenpiteet <ul style="list-style-type: none"> Vahvistetaan terveyttä edistäviä, perheille taloudellisia, ravitsevia ja kestäviä ruokatottumuksia sekä tasapainoista ruoka- ja kehosuhdetta kaiken ikäisillä Neuvolassa käytetään elintapaohjauksessa Neuvokas perhe –menetelmää Äitejä tuetaan imetyksen onnistumiseksi Kouluissa toteutetaan ruokakasvatusta (esim. Maistuva koulu, Ruokakunta) Lasten ja nuorien aamupalan ja lounaan syömistä edistetään 	2023-2025	Vastuu: Maakunnallinen ravitsemustyöryhmä Toteuttajat: kunnat, HVA	<p>FinLapset -kyselytutkimus</p> <ul style="list-style-type: none"> Synnyttänyt vanhempi sai riittävästi ohjausta ja tukea imetykseen <p>Nykytila.fi</p> <p>Kouluterveyskysely</p> <ul style="list-style-type: none"> Ei syö aamupalaa joka arkipäivä Ei syö koululounasta viitenä päivänä viikossa, % 8. ja 9.luokan oppilaista
Mielenhyvinvointi	<p>Turvallisuustietoisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> Turvallisuus Seksuaalinen häirintä Kouluväkivalta 	<ul style="list-style-type: none"> Tapahtumat, vierailut ja harjoitukset (Esikoululaiset, 4.lk, 8.lk ja 2.aste) Arjen turvallisuus työryhmän perustaminen 	2023-2025	Vastuu: HVA (hyte)	<p>Kouluterveyskysely</p> <ul style="list-style-type: none"> Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana Kokenut seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestittelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana 4. ja 5.lk Kokenut seksuaaliväkivaltaa vuoden aikana 8. ja 9.lk, lukio ja 2.aste <p>Erikoissairaanhoidotilasto (THL), Perusterveydenhuoltotilasto (THL)</p> <ul style="list-style-type: none"> Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 0-6 -vuotiaat, 7-14 -vuotiaat, 15-24 -vuotiaat potilaat / 10 000 vastaavanikäistä

Päätavoite	Alatavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuu ja toteuttaja	Pidemmän aikavälin indikaattorit Mittari
Mielen hyvinvointi	Matalankynnyksen tuki <ul style="list-style-type: none"> Huomioidaan yhteistyö eri toimijoiden (kunnat, 3.sektori ja HVA) kanssa 	<ul style="list-style-type: none"> Edistetään ja laajennetaan näyttöön perustuvien menetelmien käyttöä (esim. Lapset puheeksi, IPC, CoolKids, Ihmeelliset vuodet) 	2023-2025	Vastuu: LAPE-yhteistyöryhmä	<p>Kouluterveyskysely</p> <ul style="list-style-type: none"> Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä Terveystarkastus toteutuu lapsella / nuorella laadukkaasti <p>Perusterveydenhuollon avohoidon SPAT-toimenpiteet (THL)</p> <ul style="list-style-type: none"> Lastenneuvolan 4-vuotiaiden terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen Kouluterveydenhuollon 8.luokkalaisten terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen
	Oppimis- ja toimintaympäristöjen hyvinvoinnin vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Tunne ja vuorovaikutustaitojen opetussuunnitelmien laadinta ja toimeenpano Kaikille kuuluva yhteisöllinen opiskeluhoito, verkostoyhteistyön lisääminen Yhteisöllisen opiskeluhoito suunnitelmat 	2023-2025	Vastuu: Maakunnallinen opiskeluhoito yhteistyöryhmä, Varhaiskasvatuksen ohjausryhmä	<p>Kouluterveyskysely</p> <ul style="list-style-type: none"> Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä Tuntee itsensä usein yksinäiseksi
	Lasten ja nuorten osallisuus	<ul style="list-style-type: none"> Lapsivaikutusten arvioinnit Kaikkien toimenpiteiden toteuttamisessa kysytään lasten ja nuorten näkemyksiä 	2023-2025	Vastuu: LAPE – yhteistyöryhmä	<p>Kouluterveyskysely</p> <ul style="list-style-type: none"> Kokee pystyvänsä vaikuttamaan joihinkin elinympäristönsä asioihin 8. ja 9.lk, lukio ja 2.aste Osallistunut koulun asioiden suunnitteluun 4. ja 5.lk Hyvät vaikutusmahdollisuudet koulussa 8. ja 9., lukio ja 2.aste
	Mielekäs tekeminen	<ul style="list-style-type: none"> Harrastusmahdollisuudet helposti saavutettaviksi Maakunnallisen harrastuskalenterin hyödyntäminen Harrastamisen malli perusopetuksessa 	2023-2025	Vastuu: kunnat Toimijat: kunnat, 3.sektori ja HVA	<p>Kouluterveyskysely</p> <ul style="list-style-type: none"> Harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa 4 ja 5lk Kokee, että asuinalueella järjestetään kiinnostavaa vapaa-ajan toimintaa nuorille 8.ja 9.lk, lukio ja 2.aste

Päätaavoite	Alataavoite	Toimenpide	Aikataulu	Vastuu ja toteuttaja	Pidemmän aikavälin indikaattorit Mittari
Työllisyyden edistäminen	Nuorten työttömyyden ehkäisy	<ul style="list-style-type: none"> Nuorten työelämätaitojen tukeminen eri keinoin (elämänhallinta, osallisuus ja kouluttautuminen, TET-paikat, kesätyöpaikat ja –setelit, Ohjaamo) Yksilölliset ja joustavat työllisyyspalvelut (Osatutkintojen suorittamisen mahdollistaminen Parkin ja Joutsenon pajoilla, Nepsy-valmennus Parkin ja Joutsenon pajoilla sekä Toimarissa) Ohjaamo tyyppisen toimintamallin jatkaminen (Te-2024 uudistus) 	2023-2025	Vastuu: Maakunnallinen työllisyysjohtoryhmä	Nuorisotyöttömyys Työssäkäyntitilasto (Tilastokeskus) <ul style="list-style-type: none"> Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä
	2.asteen oppivelvollisuuden tuki	<ul style="list-style-type: none"> 2. asteen koulutuksen ja ohjauksen vahvistaminen 2. asteen oppivelvollisuuden piirissä olevien tuki toimii ja työpajatoiminta tukee arkea ja kouluun paluuta 	2023-2025	Vastuu: 2.asteen oppilaitokset; Toteuttajat: 2.asteen oppilaitokset, LAP-tuotesäätiö	Koulutuksen ulkopuolelle jääneet